

Wielkopolska Izba Rolnicza

ul. Golęcińska 9, 60-626 Poznań, tel. +61 847 84 80, fax +61 842 04 52
e-mail: wirpoz@wir.org.pl, www.wir.org.pl

SZKODY ŁOWIECKIE

- poradnik dla rolników -

Opracowanie: BP WIR w Lesznie, Al. Jana Pawła II 23, 64-100 Leszno, tel./fax 065 529 55 23, e-mail: wirleszno@p-net.pl

1. Wstęp
2. Schemat postępowania przy powstaniu szkód łowieckich
3. Wzory pism:
 - protokół szacowania,
 - zgłoszenie szkody łowieckiej – oględziny,
 - zawiadomienie o zbiorze – szacowanie ostateczne,
 - pełnomocnictwo,
 - obecność przedstawiciela izby,
 - polubowne załatwienie sporu,
 - pozew do sądu.
4. Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo Łowieckie - wyjątki
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 lipca 2002 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych.

Adresy, telefony, notatki

[illegible]

Wstęp

W związku z pojawiającymi się wieloma pytaniami i problemami z szacowaniem szkód łowieckich potrzebna jest rzetelna i praktyczna wiedza na ten temat. Pozwoli to na uniknięcie wielu nieporozumień i nerwów, zarówno ze strony rolników jak i myśliwych. Mamy nadzieję, że ta publikacja będzie w tym pomocna.

Ustawa prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 r. (Dz.U.05.127.1066 ze zm.) stanowi, iż dzierżawca bądź zarządca obwodu łowieckiego, którym jest zgodnie z ustawą najczęściej koło łowieckie, zobowiązany jest do wynagrodzenia szkód, które zostały wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie i sarny bądź też przy wykonywaniu polowania. Ustawa zobowiązuje jednocześnie właścicieli lub posiadaczy gruntów rolnych do współdziałania, zgodnie z potrzebami, w zabezpieczaniu gruntów przed szkodami.

W przypadku powstania szkód, przedstawiciele dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego dokonują oględzin, wstępnego jak i ostatecznego szacowania, a także ustalania wysokości odszkodowania. We wspomnianych czynnościach może uczestniczyć, oprócz oczywiście samego zainteresowanego, przedstawiciel właściwej terytorialnie Izby Rolniczej, którym może być członek rady powiatowej izby, gdyż Rady Powiatowe są zgodnie z **ustawą o izbach rolniczych z dnia 14 grudnia 1995 r. (Dz.U.02.101.927 ze zm.)** organem Izby Rolniczej.

Szczegółowy tryb przeprowadzania szacowania wstępnego - oględzin i (lub) szacowania ostatecznego szkód określa **rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 lipca 2002 r. (Dz.U.02.126.1081)**, które stanowi uzupełnienie regulacji ustawowej.

Koło łowieckie zobowiązane jest do poinformowania właściwego miejscowo urzędu gminy o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód łowieckich. W przypadku wystąpienia szkód **rolnik tym osobom** daną szkodę zgłasza. Zgłoszenie powinno być dokonane ww. osobie na piśmie, w terminie 7 dni od dnia jej powstania. Jeżeli w szacowaniu nie uczestniczy sam poszkodowany, może ustanowić na piśmie pełnomocnika, który go zastąpi. O terminie szacowania dzierżawca obwodu łowieckiego zobowiązany jest zawiadomić poszkodowanego, którego nieobecność nie powoduje jego wstrzymania.

Z oględzin oraz ostatecznego szacowania sporządzany jest protokół, podpisywany przez szacującego, poszkodowanego lub jego pełnomocnika oraz przedstawiciela izby rolniczej, o ile uczestniczył w tych czynnościach. Poszkodowany ma prawo wnieść zastrzeżenia do protokołu, które szacujący ma obowiązek w nim zamieścić, jak również odmówić jego podpisania, i na tą okoliczność powinna być wpisana w protokole notatka z podaniem przyczyny odmowy. Również nieobecność poszkodowanego powinna być zaznaczona w protokole.

Podczas samych oględzin należy ustalić gatunek zwierzyny, która spowodowała szkodę, rodzaj i jakość uprawy, jej obszar jak i obszar uszkodzeń. Z kolei ostatecznego szacowania dokonuje się najpóźniej na dzień przed sprzętem uszkodzonej uprawy. Szacowaniu podlegają straty ilościowe i jakościowe, po podobnych ustaleniach jak przy oględzinach, i ostatecznie ustalana jest wysokość odszkodowania.

Obliczenia rozmiaru szkody dokonuje się poprzez pomnożenie wielkości uszkodzonego obszaru uprawy i procentu jej zniszczenia oraz ustalonego plonu. Wysokość odszkodowania oblicza się mnożąc rozmiar szkody przez cenę skupu danego artykułu rolnego, a w przypadku gdy nie jest prowadzony skup, cenę rynkową, obowiązującą w okresie szacowania i rejonie występowania szkody.

Natomiast jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie, dokonuje się jedynie ostatecznego szacowania. Nieuprzątnięcie pól z uszkodzonej uprawy po dokonaniu ostatecznego szacowania wyklucza możliwość ponownego szacowania, w przypadku dalszego zwiększenia się szkody.

Odszkodowanie nie przysługuje poszkodowanemu w każdym przypadku. Ustawodawca zastrzegł kilka przypadków wyłączających możliwość jego uzyskania. Wyłączone z otrzymania odszkodowania są szkody:

- powstałe na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa jako deputaty rolne na gruntach leśnych,
- nieprzekraczające wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na 1 ha uprawy,
- powstałe w płodach złożonych w sterty, kopce i stogi w bezpośrednim sąsiedztwie lasu,
- powstałe w uprawach rolnych założonych z rażącym naruszeniem zasad agrotechnicznych.

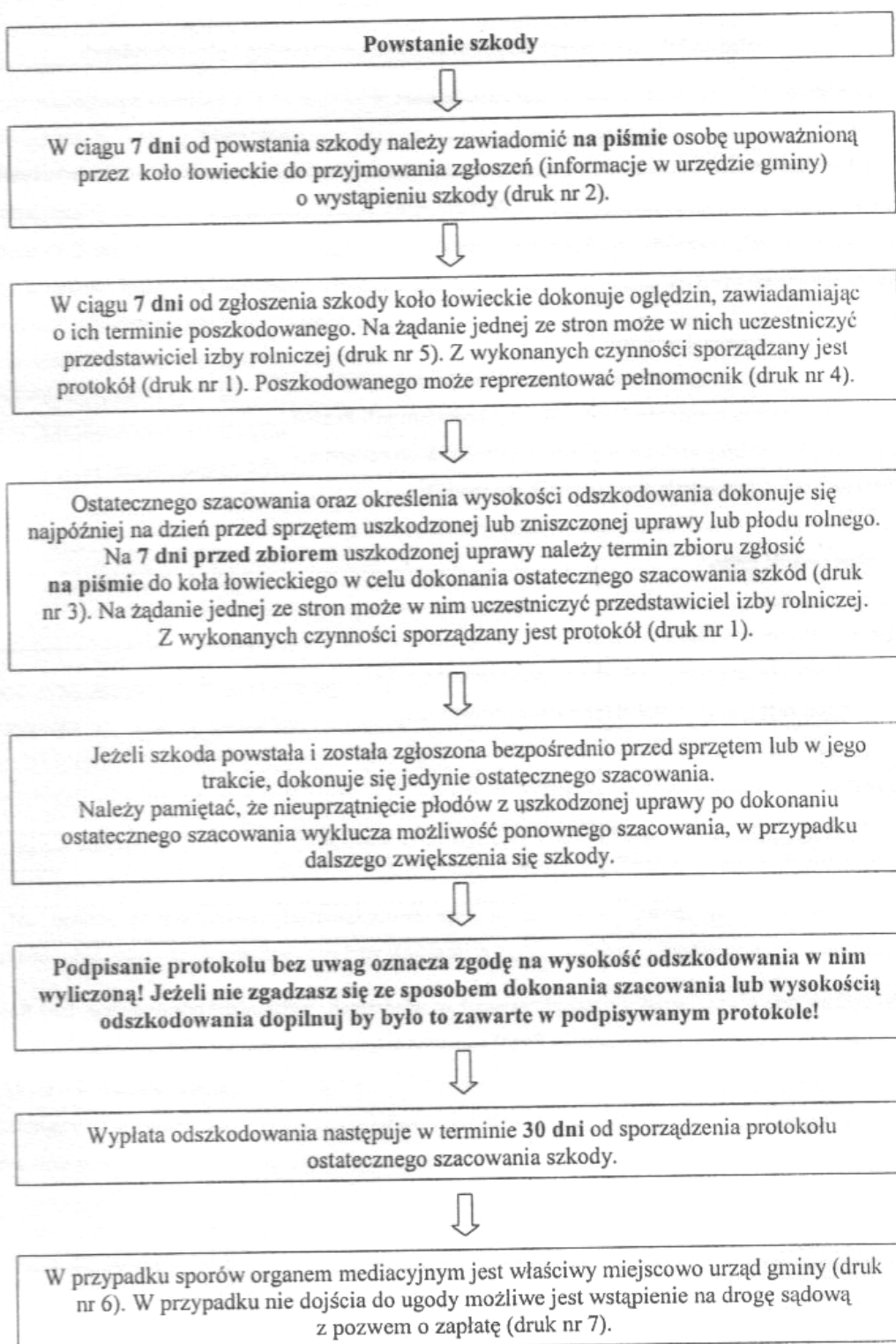
Wyłączone są również osoby, które doznały szkód w uprawach i płodach rolnych wskutek nie dokonania ich sprzętu w terminie dłuższym niż 14 dni od zakończenia okresu zbioru danego gatunku roślin w danym regionie, a także ci poszkodowani, którzy nie wyrazili zgody na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom.

Wypłaty odszkodowania dokonuje dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego w terminie 30 dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania szkody. W przypadku jednak powstania sporu między nim a właścicielem/posiadaczem gruntu o wysokość wynagrodzenia szkody, strony mogą zwrócić się do organu gminy w celu mediacji dla polubownego rozstrzygnięcia sporu. Postępowanie mediacyjne może skończyć się albo ugodą materialnoprawną, zawartą zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego lub ugodą administracyjną zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego.

W przypadku, gdy stronom nie uda się jednak dojść do porozumienia, tj. ustalić wysokości odszkodowania, możliwe jest wystąpienie na drogę sądową z pozwem o zapłatę. Należy z nim wystąpić do sądu właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości.

W przypadku zbyt wysokich kosztów sądowych można wystąpić z wnioskiem o zwolnienie od nich. Do wniosku takiego należy załączyć wszelkie dokumenty świadczące o trudnej sytuacji rodziny, a zapłata kosztów spowodowałaby uszczerbek dla utrzymania koniecznego członków rodziny. W sytuacjach spornych sąd powołuje biegłych do wyceny wysokości szkody.

Postępowanie przy powstaniu szkód łowieckich

Druk nr 1 - Wzór protokołu szacowania

Protokół nr

ogłędzin lub ostatecznego szacowania szkody w uprawach i plodach rolnych

Województwo

Powiat

Obwód łowiecki nr - dzierżawca/zarządca*:

Gmina Wieś/Miasto*

Poszkodowany (imię i nazwisko, miejsce zamieszkania)

Data zgłoszenia szkody

I. Ogłędziny uszkodzonej uprawy

Dnia upoważniony przedstawiciel dzierżawcy/zarządcy*:

w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego*- Pana(i)
przeprowadził ogłędziny uszkodzonej uprawy i stwierdza, co następuje:

1. Szkoda wyrządzona została przez (gatunek zwierzyny)

2. Rodzaj i jakość uprawy

3. Obszar całej uprawy (ha)

4. Przybliżony obszar uprawy uszkodzonej przez zwierzynę (ha)

5. Uwagi sporządzającego protokół (opis stanu uprawy)

6. Na żądanie dzierżawcy/zarządcy/poszkodowanego* w ogłędzinach wziął udział przedstawiciel Izby Rolniczej

w Pan(i)

.....
(podpis poszkodowanego)

.....
(podpis przedstawiciela Izby Rolniczej)

.....
(podpis sporządzającego protokół)

1. Data zgłoszenia terminu zbioru plonu na dzień
2. Szkoda wyrządzona została przez (gatunek zwierzyny)
3. Rodzaj uprawy
4. Obszar całej uprawy (ha)
5. Obszar uprawy, który uległ uszkodzeniu (ha)
6. Procent zniszczenia uprawy uszkodzonej (%)
7. Powierzchnia zredukowana (poz. 5 x 6) (ha)
8. Przewidywany plon (q) z 1 ha
9. Cena rynkowa/skupu* za 1 q plonu
10. Uwagi sporządzającego protokół

12. Zgadzam się z powyższymi ustaleniami/nie zgadzam się z powyższymi ustaleniami w zakresie*

(podpis poszkodowanego)

(podpis przedstawiciela Izby Rolniczej)

(podpis sporządzającego protokół i
wyciszającego wysokość odszkodowania)

13. Na żądanie dzierżawcy/zarządcy/poszkodowanego* w szacowaniu szkody oraz ustalaniu wysokości odszkodowania wziął udział przedstawiciel Izby Rolniczej w..... Pan(i)

III. Wyplata odszkodowania

Odszkodowanie w kwocie (słownie złotych:)

{podpis poszkodowanego}

.....
(podpis dokonującego wypłaty)

* Niepotrzebne skreślić.

Druk nr 2 - Zgłoszenie szkody łowieckiej - oględziny

....., dnia

.....
/imię i nazwisko/

.....
/adres/

.....
/telefon/

Koło Łowieckie.....

w.....

ul.

Na podstawie art. 46 pkt 1 i 2 i nast. ustawy z dnia 13 października 1995r. Prawo Łowieckie (Dz. U. z 2005r., Nr 127, poz. 1066 ze zm.) oraz § 1 ust. 2 i § 3 oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 lipca 2002 roku w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. nr 126, poz. 1081) zgłaszam wystąpienie szkody łowieckiej na działce gruntowej nr o powierzchni..... ha położonej w
obręb, która wystąpiła w dniach200.....roku.

Rodzaj rośliny (uprawy) uszkodzonej

Rodzaj uszkodzenia (opis).....

Prawdopodobny gatunek/gatunki zwierząt, które spowodowały szkody

Wyrażam zgodę, na podstawie art.47, ust 1 oraz art.48, ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995r. Prawo Łowieckie (Dz.U. z 2005r., Nr 127, poz. 1066 ze zm.), na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom.

.....
/podpis/

Potwierdzam (zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 lipca 2002 roku) zgłoszenie szkody oraz fakt jej zaewidencjonowania w rejestrze zgłoszeń pod numerem w dniu roku.

....., dnia

.....
/podpis przedstawiciela Koła Łowieckiego/

Druk nr 3 - Zawiadomienie o zbiorze – szacowanie ostateczne

....., dnia

.....
/imię i nazwisko/

.....
/adres/

.....
/telefon/

Koło Łowieckie

W

ul.

Na podstawie art. 46 ust. 1 i 2 i nast. ustawy z dnia 13 października 1995r. Prawo Łowieckie (Dz. U. z 2005r., Nr 127, poz. 1066 ze zm.) oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 lipca 2002 roku w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. Nr. 126 poz. 1081) zawiadamiam, że w związku z planowanym zbiorem w dniach uszkodzonych przez zwierzęta łowne upraw (płodów) na działce gruntowej nr o powierzchni ha, położonej w, obręb, dla której sporządzono wstępny szacunek wielkości szkody - oględziny w dniu 200.....r wnioskuję o ostateczne wyszacowanie szkody łowieckiej na w/w działce, o terminie którego proszę mnie zawiadomić na co najmniej jeden dzień przed planowaną datą jego dokonania.

Rodzaj rośliny (uprawy) uszkodzonej

.....
/podpis/

Potwierdzam (zgodnie z § 4 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 lipca 2002 roku) zgłoszenie terminu planowanego sprzętu uszkodzonych upraw oraz fakt jego zaewidencjonowania w rejestrze zgłoszeń pod numerem w dniu roku.

....., dnia

.....
/podpis przedstawiciela Koła Łowieckiego/

Druk nr 4 - Pełnomocnictwo

....., dnia.....

.....
/imię i nazwisko/

.....
/adres/

.....
/telefon/

Pełnomocnictwo

Upoważniam – na podstawie § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 lipca 2002 w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i plodach rolnych (Dz.U. Nr 126 poz. 1081) – do udziału w moim imieniu w szacowaniu szkody wyrządzonej w na działce nr w Upoważniam również na podstawie § 2 ust. 7 w/w rozporządzenia do wnoszenia ewentualnych uwag do protokołu.

.....
(podpis)

Druk nr 5 - Przedstawiciel Izby

....., dnia.....

.....
/imię i nazwisko/

.....
/adres/

.....
/telefon/

Koło Łowieckie.....

w.....

ul.

W związku z planowanym przeze mnie zaproszeniem do udziału przy szacowaniu szkód łowieckich, zgłoszonych dnia, przedstawiciela Izby Rolniczej, proszę o skuteczne powiadomienie mnie na co najmniej 3 dni przed, o planowanym terminie dokonania szacowania szkody.

.....
(podpis)

Druk nr 6 - Polubowne załatwienie sporu

....., dnia

.....
/imię i nazwisko/

.....
/adres/

.....
/telefon/

Urząd Gminy (Miasta i Gminy)

W.....

Na podstawie art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1995r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2005 r., Nr 127, poz.1066 ze zm.), wobec braku możliwości porozumienia się z Kołem Łowieckim z siedzibą w w sprawie wynagrodzenia mi szkody łowieckiej powstałej w moich uprawach i płodach rolnych, proszę o powołanie komisji w celu mediacji lub polubownego oszacowania szkody łowieckiej na działce gruntownej nr o powierzchni ha położonej w, obręb

.....
/podpis/

Załącznik:

- protokół w sprawie oszacowania szkody łowieckiej spisany pomiędzy poszkodowanym a przedstawicielem Koła Łowieckiego

Druk nr 7 - Pozew do sądu

....., dnia

Sąd Rejonowy w
 Wydział Cywilny
 ul.

Powód:

.....
 imię, nazwisko, adres

Pozwany:

Koło Łowieckie
 nazwa, adres

Wartość przedmiotu sporu zł

POZEW O ZAPŁATĘ

Wnoszę o zasądzenie od Koła Łowieckiego kwoty zł wraz
 z odsetkami ustawowymi, płatnymi od dnia tytułem

W pozwie można zawrzeć także m.in. wnioski formalne o: rozpoznanie sprawy pod nieobecność powoda, zwrot kosztów procesu, nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności, przesłuchanie świadków, dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, załączenie dokumentacji itd.

UZASADNIENIE

W tym miejscu należy zwięźle i precyzyjnie uzasadnić swoje żądania. Jeśli pozew został złożony do innego sądu niż, sąd właściwości ogólnej pozwanego, należy uzasadnić właściwość tutejszego sądu.

.....
 podpis składającego pozew**ZAŁĄCZNIKI:**

- odpis pozwu z załącznikami
- pełnomocnictwo (jeśli w sprawie występuje pełnomocnik)

UWAGA!

Jeżeli wartość przedmiotu sporu, czyli wartość żądania, nie przekracza kwoty 10.000 zł, to wówczas pozew wnosi się na urzędowym formularzu dostępnym w każdym sądzie powszechnym oraz na stronie internetowej ministerstwa sprawiedliwości pod adresem www.ms.gov.pl (zakładka: formularze, formularze pism procesowych w postępowaniu cywilnym, Pozew - formularz „P”).

USTAWA z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie

Rozdział 9

Szkody łowieckie

Art. 46. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego obowiązany jest do wynagradzania szkód wyrządzonych:

- 1) w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielę i sarny;
- 2) przy wykonywaniu polowania.

2. Oględzin i szacowania szkód, o których mowa w ust. 1, a także ustalania wysokości odszkodowania dokonują przedstawiciele zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego. Na żądanie strony w oględzinach, szacowaniu szkód oraz ustalaniu wysokości odszkodowania uczestniczy przedstawiciel właściwej terytorialnie izby rolniczej.

Art. 47. 1. Właściciele lub posiadacze gruntów rolnych i leśnych powinni, zgodnie z potrzebami, współdziałać z dzierżawcami i zarządcami obwodów łowieckich w zabezpieczaniu gruntów przed szkodami, o których mowa w art. 46.

2. W przypadku gdy pomiędzy właścicielem lub posiadaczem gruntu a dzierżawcą lub zarządcą obwodu łowieckiego powstał spór o wysokość wynagrodzenia za szkody, o których mowa w art. 46, strony mogą zwrócić się do właściwego ze względu na miejsce powstałej szkody organu gminy w celu mediacji dla polubownego rozstrzygnięcia sporu.

Art. 48. Odszkodowanie nie przysługuje:

- 1) osobom, którym przydzielono grunty stanowiące własność Skarbu Państwa jako deputaty rolne na gruntach leśnych;
- 2) posiadaczom uszkodzonych upraw lub płodów rolnych, którzy nie dokonali ich sprzętu w terminie odbiegającym więcej niż 14 dni od dnia zakończenia okresu zbioru tego gatunku roślin w danym regionie, określonego przez zarząd województwa;
- 3) posiadaczom uszkodzonych upraw lub plonów rolnych, którzy nie wyrazili zgody na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom;
- 4) za szkody nieprzekraczające wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na 1 hektar uprawy;
- 5) za szkody powstałe w płodach złożonych w sterty, stogi i kopce, w bezpośrednim sąsiedztwie lasu;
- 6) za szkody w uprawach rolnych założonych z rażącym naruszeniem zasad agrotechnicznych.

Art. 49. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania przy szacowaniu szkód w uprawach i płodach rolnych oraz wypłat odszkodowań za szkody, uwzględniając terminy zgłoszenia szkody, obowiązek szacowania wstępnego i ostatecznego oraz obszar uszkodzonej uprawy.

Art. 50. 1. Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną.

1a. (uchylony).

2. Za szkody, o których mowa w ust. 1, wyrządzane na obszarach:

- 1) obwodów łowieckich leśnych odszkodowania wypłaca Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe ze środków budżetu państwa;
- 2) obwodów łowieckich polnych i obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich odszkodowania wypłaca zarząd województwa ze środków budżetu państwa.

Dz.U.02.126.1081

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA**

z dnia 15 lipca 2002 r.

**w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za
szkodę w uprawach i plodach rolnych.**

(Dz. U. z dnia 9 sierpnia 2002 r.)

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 372 i Nr 113, poz. 984) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego informuje właściwy miejscowo zarząd gminy o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód wyrządzonych przez dziki, łosie, jelenie, danielę i sarny w uprawach i plodach rolnych.

2. Właściciel lub posiadacz gruntu, na którym wystąpiła szkoda, zwany dalej "poszkodowanym", zgłasza szkodę w formie pisemnej osobie, o której mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia jej powstania.

3. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do prowadzenia ewidencji zgłoszeń, o których mowa w ust. 2.

§ 2. 1. Wstępnego szacowania, zwanego dalej "ogłędzinami", i ostatecznego szacowania szkód dokonują upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, zwani dalej "szacującymi", przy udziale poszkodowanego lub jego pełnomocnika oraz na żądanie jednej ze stron przedstawiciela właściwej terytorialnie izby rolniczej.

2. Pełnomocnikowi, o którym mowa w ust. 1, pełnomocnictwa udziela się na piśmie.

3. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia poszkodowanego o terminie ogłędzin lub ostatecznego szacowania szkody.

4. Nieobecność zawiadomionego poszkodowanego nie wstrzymuje dokonania ogłędzin lub ostatecznego szacowania szkody.

5. Z ogłędzin oraz ostatecznego szacowania szkody szacujący sporządza protokół, który podpisuje szacujący, poszkodowany lub jego pełnomocnik oraz przedstawiciel właściwej terytorialnie izby rolniczej, jeżeli uczestniczył w ogłędzinach lub ostatecznym szacowaniu szkody.

6. W przypadku gdy poszkodowany jest nieobecny lub odmawia podpisania protokołu, szacujący zamieszcza o tym informację w protokole, z podaniem przyczyny braku podpisu.

7. Poszkodowany może wnieść zastrzeżenia do protokołu.

8. Wzór protokołu, o którym mowa w ust. 5, stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 3. 1. Ostateczne szacowanie i ustalenie szkody w uprawach i plodach rolnych poprzedza się dokonaniem ogłędzin.

2. Ogłędzin, o których mowa w ust. 1, dokonuje się w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody.

3. Podczas ogłędzin ustala się:

- 1) gatunek zwierzyny, która spowodowała szkodę,
- 2) rodzaj i jakość uprawy,
- 3) obszar całej uprawy,
- 4) przybliżony obszar uprawy, która została uszkodzona.

§ 4. 1. Ostatecznemu szacowaniu podlegają straty ilościowe i jakościowe powstałe w wyniku uszkodzenia, zniszczenia uprawy lub plodów rolnych.

2. Ostatecznego szacowania oraz określenia wysokości odszkodowania dokonuje się najpóźniej na dzień przed sprzętem uszkodzonej lub zniszczonej uprawy lub płodu rolnego.

3. O terminie planowanego sprzętu uszkodzonych upraw lub płodów rolnych poszkodowany jest obowiązany powiadomić szacującego, w sposób określony w § 1 w ust. 2, w terminie 7 dni przed zamierzonym sprzętem.

4. Podczas ostatecznego szacowania ustala się:

- 1) gatunek zwierzyny, która spowodowała szkodę,
- 2) rodzaj uprawy,
- 3) obszar całej uprawy,
- 4) obszar uprawy, który uległ uszkodzeniu,
- 5) procent zniszczenia uszkodzonej uprawy,
- 6) wysokość odszkodowania.

5. Obliczenia rozmiaru szkody dokonuje się poprzez pomnożenie wielkości uszkodzonego obszaru uprawy i procentu jej zniszczenia (powierzchnia zredukowana) oraz ustalonego plonu.

6. Wysokość odszkodowania oblicza się, mnożąc rozmiar szkody przez cenę skupu danego artykułu rolnego, a w przypadku gdy nie jest prowadzony skup - cenę rynkową, obowiązującą w okresie szacowania i rejonie występowania szkody, pomniejszoną o nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. Wysokość odszkodowania za szkody wyrządzone przez dziki na łąkach i pastwiskach ustala się na podstawie ostatecznego szacowania, uwzględniając wartość utraconego plonu (masy zielonej lub siana) w danym sezonie wegetacyjnym oraz koszty doprowadzenia uszkodzonej powierzchni do stanu pierwotnego; koszty te wylicza się na podstawie aktualnych cen prac agrotechnicznych oraz wartości rynkowej niezbędnych do wysiania nasion.

8. Jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie, dokonuje się jedynie ostatecznego szacowania.

9. Nieuprzątnięcie płodów z uszkodzonej uprawy po dokonaniu ostatecznego szacowania wyklucza możliwość ponownego szacowania, w przypadku dalszego zwiększenia się szkody.

§ 5. Przy ostatecznym szacowaniu szkód wyrządzanych w uprawach rolnych wymagających zaorania odszkodowanie ustala się, jeżeli szkoda powstała:

- 1) w okresie do dnia 15 kwietnia - w wysokości 25%,
- 2) w okresie od dnia 16 kwietnia do dnia 20 maja - w wysokości 40%,
- 3) w okresie od dnia 21 maja do dnia 10 czerwca - w wysokości 60%,
- 4) w okresie od dnia 11 czerwca - w wysokości 85%

kwoty obliczonej w sposób określony w § 4 ust. 6.

§ 6. Wyплаты odszkodowań dokonują dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich w terminie trzydziestu dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania szkody.

§ 7. Traci moc rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22 maja 1997 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu szacowania szkód oraz wypłaty odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. Nr 57, poz. 359).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Rolniku pamiętaj!

1. Masz prawo do odszkodowania – korzystaj świadomie z dostępnych środków prawnych w czasie procedury szacowania szkód łowieckich.
2. Przestrzegaj ściśle procedur zgłaszania szkód i zgłaszania terminu zbioru na piśmie za potwierdzeniem odbioru.
3. Zgłaszaj szkody do właściwej osoby, którą koło łowieckie ma wskazać do wiadomości Gminy.
4. Gromadź wszelkie dowody związane z wystąpieniem szkody, w szczególności zdjęcia, nagrania video, faktury zakupu środków produkcji, faktur sprzedaży produktów rolnych, starannie wypełniaj ewidencję zabiegów ochrony roślin.
5. Nie wdawaj się w niepotrzebne dyskusje z przedstawicielami kół łowieckich, bo prowadzi to eskalacji konfliktu i nieprzewidzianych zdarzeń.
6. Nie wahaj się zgłaszać każdej kolejnej szkody na tym samym polu, w pełnej procedurze.
7. Zapraszaj przedstawiciela Izby Rolniczej do udziału w szacowaniu szkód.
8. Uważnie czytaj protokół szacowania, zanim go podpiszesz.
9. Śmiało wznos uwagi do protokołu szacowania i dopilnuj, aby były wpisane.
10. Tylko konsekwentna i godna postawa w obronie swoich interesów może doprowadzić do unormowania relacji z myśliwymi.

Wzór wniosku o odszkodowanie za szkody wyrządzone przez bobry

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
Al. Niepodległości 16/18,
61-713 Poznań

**WNIOSEK
O ODSZKODOWANIE ZA SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ BOBRY**

1. Imię i nazwisko poszkodowanego:
Adres do korespondencji:
miejscowość:, nr domu:
kod pocztowy:, poczta:
gmina:, telefon:
2. Miejsce wystąpienia szkody
powiat:, gmina:
obręb ewidencyjny:, nr działki:
3. Poszkodowany jest:
właścicielem ☐, użytkownikiem ☐ - podać formę prawną:
4. Rodzaj użytku gruntowego, na którym wystąpiła szkoda:
rola ☐, pastwisko ☐, łąka ☐,
zadrzewienia, zakrzaczenia ☐, las ☐, staw rybny ☐,
inne ☐ - podać jakie:
5. Termin powstania szkody:
6. Opis szkody:
.....
.....

.....
(data, miejscowość)

.....
(podpis wnioskodawcy)

Do wniosku należy dołączyć:

- fragment mapy ewidencyjnej z działką, na której wystąpiła szkoda,
- aktualny wypis z rejestru gruntów,
- odpis z ksiąg wieczystych,
- umowa dzierżawy w przypadku dzierżawienia działki,
- upoważnienie od ewentualnych współwłaścicieli,
- w przypadku szkód wyrządzonych w obwałowaniach stawów rybnych pozwolenie na budowę lub pozwolenie wodno-prawne w przypadku korzystania z wód płynących.

Dodatkowe informacje:

sprawy prowadzi pani Władysława Ciesiółka, Tel. 061 854 14 69

Wyjątki z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Rozdział 10

Skutki prawne objęcia ochroną

Art. 126.

1. Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez:

- 1) żubry - w uprawach, płodach rolnych lub w gospodarstwie leśnym;
- 2) wilki - w pogłowie zwierząt gospodarskich;
- 3) rysie - w pogłowie zwierząt gospodarskich;
- 4) niedźwiedzie - w pasiekach, w pogłowie zwierząt gospodarskich oraz w uprawach rolnych;
- 5) bobry - w gospodarstwie rolnym, leśnym lub rybackim.

2. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1, nie obejmuje utraconych korzyści.

3. Oględzin i szacowania szkód, o których mowa w ust. 1, a także ustalania wysokości odszkodowania i jego wypłaty, dokonuje wojewoda, a na obszarze parku narodowego dyrektor tego parku.

4. Właściciele lub użytkownicy gospodarstw rolnych i leśnych mogą współdziałać z wojewodą, a na obszarze parku narodowego - z dyrektorem tego parku, w zakresie sposobów zabezpieczania upraw i płodów rolnych, lasów oraz zwierząt gospodarskich przed szkodami powodowanymi przez zwierzęta, o których mowa w ust. 1.

5. Współdziałanie, o którym mowa w ust. 4, może obejmować budowę urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom, finansowane z budżetu właściwego miejscowo dyrektora parku narodowego lub wojewody, w ramach zawartych umów cywilnoprawnych.

6. Odszkodowanie nie przysługuje:

1) osobom, którym przydzielono grunty stanowiące własność Skarbu Państwa;

2) jeżeli poszkodowany:

a) nie dokonał sprzętu upraw lub płodów rolnych w ciągu 14 dni od zakończenia zbiorów tego gatunku roślin w danym regionie,

b) nie wyraził zgody na budowę przez wojewodę lub dyrektora parku narodowego urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom;

3) za szkody:

a) powstałe w mieniu Skarbu Państwa, z wyłączeniem mienia oddanego do gospodarczego korzystania na podstawie Kodeksu cywilnego,

b) nieprzekraczające w ciągu roku wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na jeden hektar uprawy,

c) w uprawach rolnych założonych z naruszeniem powszechnie stosowanych wymogów agrotechnicznych,

d) wyrządzone przez wilki, niedźwiedzie lub rysie w pogłowie zwierząt gospodarskich pozostawionych, w okresie od zachodu do wschodu słońca, bez bezpośredniej opieki.

7. Szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne, występujące w parkach narodowych, strefach ochronnych zwierząt łownych oraz w rezerwach przyrody szacuje się oraz dokonuje wypłaty odszkodowań według zasad określonych w rozdziale 9 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz.U. z 2002 r. Nr 42, poz. 372 i Nr 113, poz. 984).

8. Szacowanie szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne w strefie ochronnej zwierząt łownych należy do zadań Służby Parku Narodowego, a w rezerwach przyrody - do sprawującego nadzór nad rezerwatem.

9. Odszkodowania za szkody spowodowane przez zwierzęta łowne w strefie ochronnej zwierząt łownych są pokrywane ze środków parku narodowego, a za szkody spowodowane w rezerwach przyrody - ze środków budżetu państwa, z części, której dysponentem jest wojewoda.

10. W sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzęta, o których mowa w ust. 1, orzekają sądy powszechne.

11. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania przy szacowaniu szkód oraz sposób wypłaty odszkodowań za szkody, o których mowa w ust. 1, a także wzory dokumentów dotyczących szacowania szkód i wyliczania odszkodowań oraz terminy zgłoszenia i szacowania szkody, kierując się potrzebą dokonywania oceny rzeczywistej szkody oraz przyjęcia wysokości wyceny szkody według cen rynkowych.

12. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, inne niż wymienione w ust. 1 gatunki zwierząt chronionych wyrządzających szkody, za które odpowiada Skarb Państwa, kierując się potrzebą utrzymania ochrony gatunkowej zwierząt zagrożonych wyginięciem i wyrządzających szkody w gospodarce człowieka.